

Seleucia

Sayı VI -2016

Olba Kazısı Serisi

Seleucia VI

Olba Kazısı Serisi

Olba Kazısı Serisi
Seleucia VI

Seleucia, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Mayıs ayında bir sayı olarak basılır. Yollanan çalışmalar, giriş sayfalarında belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia* yayınına devretmiş sayılır. *Seleucia* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Seleucia, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Mayıs ayında bir sayı olarak basılır. Yollanan çalışmalar, 7. sayfada belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia* yayımına devretmiş sayılır. *Seleucia* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Editörler

Emel Erten
Diane Favro
Murat Özyıldırım
Tuna Akçay

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Salim Aydıöz
Prof. Dr. Halit Çal
Prof. Dr. Çiğdem Dürüşken
Prof. Dr. Efrumiye Ertekin
Prof. Dr. Emel Erten
Prof. Dr. Diane Favro
Prof. Dr. Turhan Kaçar
Prof. Dr. Gülgün Köroğlu
Prof. Dr. Erendiz Özbayoğlu
Prof. Dr. Aygöl Süel
Prof. Dr. Harun Taşkırın
Prof. Dr. Fikret K. Yegül
Doç. Dr. Sedef Çokay-Kepece
Doç. Dr. Sema Sandalcı
Doç. Dr. Hacer Sibel Ünalın
Doç. Dr. Mehmet Fatih Yavuz
Yrd. Doç. Dr. Figen Çevirici-Coşkun
Yrd. Doç. Dr. Merih Ereğ
Yrd. Doç. Dr. Deniz Kaplan
Yrd. Doç. Dr. Fikret Özbay
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Murat Özgen
Yrd. Doç. Dr. Muammer Ulutürk
Öğr. Gör. Dr. Tuna Akçay
Dr. Vujadin Ivanisevic

Seleucia
Olba Kazısı Serisi VI
Sayı: 6

ISSN: 2148-4120

Kapak Tasarım

Tuna Akçay

Yazışma Adresi

Okt. Murat Özyıldırım
Mersin Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü, Çiftlikköy Kampüsü, 33343,
Mersin - Türkiye
Tel: 00 90 324 361 00 01 - 4735
E – posta: muratozyildirim@mersin.edu.tr

Adres

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 12/A
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02
www.homerbooks.com
e-mail: homer@homerbooks.com

Baskı

Altan Basım San ve Tic. Ltd. Şti.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Sitesi No: 222
Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 11968

Dağıtım

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 12/A
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02

Seleucia | Sayı 6 | Mayıs 2016

The Question of Romanization – To Be or not To Be (Roman): An Introductory Study

Romalılaşma Sorunu - (Roma) Olmak ya da Olmamak: Bir Ön Değerlendirme

Fikret K. Yegül

11

Olba'da Kremasyon

Cremation Burials in Olba

Tuna Akçay

21

Yelten Asklepiosu

Asclepius of Yelten

Ünal Demirer - Ahmet Yaraş

45

Olba 2015 Kazılarında Yeni Bir Buluntu:

Roma Mozaïği

A New Discovery from Olba Excavations: The Roman Mosaic

Emel Erten

61

Edirne Müzesi'nden Figürlü Madalyona

Sahip Cam Kulp

Glass Handle with Figured Medallion from

Edirne Museum

Emre Taştemür

93

Olba: Tapınak Devletinden Şehir

Devletine

Olba; From Priest State to City State

Mustafa H. Sayar

107

Olba'da Yahudi Varlığının Kanıtı: Menorah

Kabartmalı Sunak

Evidence of Jewish Presence in Olba: Altar with

Carved Menorah

Murat Özyıldırım

119

Olba Kazısında Ele Geçen Erken Bizans Dönemine Ait Bir Tılsım

An Amulet of Early Byzantine Period from Olba Excavations

Gülgün Köroğlu

137

Kuva-yi Milliye Müzesi'nde Yer Alan

Artuklu Beyliği'ne Ait Figür Tasvirli

Sikkeler

Figural Coins of the Artuqids from Kuva-yi

Milliye Museum/Balıkesir

Ceren Ünal - Betül Teoman

161

Olba Manastırı 2015 Yılı Kazıları

ve Kuzey Kilisesi'ndeki Çalışmaların

Değerlendirilmesi

2015 Excavations at Olba Monastery and

the Evaluation of the Fieldwork at the North Church

Murat Özyıldırım

181

Olba Manastırı'nda İşlik Kazısı ve

Sonuçların Değerlendirilmesi

The Excavations at the Workshop in Olba

Monastery and its Results

Yavuz Yeğin

203

Kurul Kalesi (Ordu) VI. Mithradates

Dönemi Yerleşimi Üzerine Ön

Değerlendirmeler

Kurul Castle (Ordu) Preliminary Assessment on

the Mithridates VI Period Settlement

S. Yücel Şenyurt - Atakan Akçay

221

Klazomenai Buluntusu Pişmiş Toprak

“Oturan Kadın” Figürinlerine İlişkin

Düşünceler

Considerations on the “Seated Woman” Terracotta

Figurines from Klazomenai

Aslıhan Özbay

249

Doğu Dağlık Cilicia Mezarları, Olba'dan
Yeni Mezar Tipleri ve Terminoloji
Önerileri
*Tombs in Eastern Rough Cilicia, New Burial
Types from Olba and Suggestions of Terminology*
Tuna Akçay - Burak Erdem
261

Ziyaret Tepe Kalesi ve Nekropolisi'nden
Küçük Arkeolojik Buluntular
*Small Archaeological Finds from Ziyaret Tepe
Castle and Necropolis*
Akın Bingöl
287

Kars-Anı'de Tespit Edilen Savunma
Sistemleri Üzerine Öneriler
*Suggestions on Defense Systems Identified in
Anı, Kars*
Ayhan Yardımcıel
301

Cıngırt Kayası Erken Bizans Dönemi Cam
Buluntuları
*Early Byzantine Glass Findings from Cıngırt
Kayası*
Ayşe Fatma Erol - Deniz Tamer
319

Mersin Deniz Müzesi'nden Osmanlı
Çeşmesine Ait Taş Tekne
*Ottoman Stone Basin from the Naval Museum
of Mersin*
Candan Ülkü
361

Mersin Olba Antik Kenti - Zooarkeoloji
Çalışmaları
Zooarchaeological Research in Mersin Olba
Okşan Başoğlu
381

Olba Tuğla Örneği: Arkeolojik ve
Arkeometrik Yaklaşım
*Olba Brick Samples: Archaeological and
Archaeometric Approaches*
Murat Özyıldırım - Ali Akın Akyol
395

Olba Kazısı Seramik Buluntuları
Arkeometrik Analizleri
*Archaeometric Analysis of Ceramic Finds from
Olba Excavations*
Ali Akın Akyol - Mahmut Aydın
413

Kitap Tanıtımı Book Review

İnanca Yolculuk Mersin
Ahmet Emirhan Bulut
433

Arkeolojik Veriler Işığında Türkiye'nin En
Eski Kültürleri
Yavuz Yeğin
439

Geçmişten Günümüze Bir Geçit Zeugma
Emel Erten
443

Bizans Sikkelerinde Kutsal Kişi Tasvirleri
Murat Özyıldırım
447

Milas Yazıtları Rehberi
Hüseyin Üreten
451

PRAEFATIO

Seleucia dergisinin altıncı sayısını (2016) sizlere sunmaktan gurur duyuyoruz. Her geçen gün dergimize gösterilen ilginin artışından dolayı teşekkürlerimizi sunarız.

Olba kazılarını 2015 dönemi çalışmaları bizim için heyecanlı geçti. Sezonun ödülü hiç beklemediğimiz bir yerde ve hiç beklemediğimiz bir anda ortaya çıktı. Bu, manastır kazıları sırasında açığa çıkartılan ve daha erken tarihli bir Roma yapısına ait olan Roma mozağıydı. Önce genç bir hanım görünümüyle Tryphe (lüksün personifikasyonu), sonra genç adam Bios (yaşamın personifikasyonu), son olarak da ilk banyoyu temsil eden bir diğer genç hanım görüldü. Onları biri lir, ikincisi çifte aulos çalan, üçüncüsü de kavalıklarda köpeğiyle koşan eroslar izlediler. Bu mozaik taban Olba'da Severuslar Dönemi'nde yaşanan lüks yaşamı yansıtmaktaydı.

Mozaik taban ile ilgili olarak yapılan değerlendirme ile birlikte Olba kazılarında elde edilen yeni bulguların yer aldığı çalışmalar ve diğer birçok değerli makale bu sayıda yer almaktadır. Meslektaşlarımıza çalışmalarını bizimle paylaşmaktan çekinmedikleri için şükran borçluyuz. Ayrıca, Homer Kitabevi'nin sahibi Ayşen Boylu'ya ve *Seleucia*'yı yayına hazırlayan Sinan Turan'a da teşekkürlerimizi sunarız.

Editörler:

Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Emel Erten

Okt. Murat Özyıldırım (MA)

Dr. Tuna Akçay

PREFACE

We are proud to present the sixth issue (2016) of *Seleucia* and wish to express our gratitude for the growing interest to our journal.

The 2015 season of Olba excavations was an exciting one. We were awarded with a spectacular find at a very unexpected location and at a very unexpected moment. That was a Roman mosaic pavement belonging to an earlier Roman building discovered during the excavations at the monastery. First appeared Tryphe (as a young lady, personification of luxury), later Bios (as a young man, personification of life) came along. The third figure was the personification of the "first bath" represented by another young lady. They all were followed by erotes, one with a lyre, the other playing double aulos, third running with a dog. The mosaic pavement was a reflection of sumptuous life at Olba during the reign of Severans.

The evaluation of the mosaic pavement along with other recent discoveries from Olba excavations as well as many valuable studies on various topics will be presented in this issue. We appreciate our colleagues for not hesitating to share their works with us. Finally, Ayşen Boylu, owner of Homer Books and Sinan Turan who prepared *Seleucia* for publication deserve special thanks from us.

Editors:

Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Emel Erten

Okt. Murat Özyıldırım (MA)

Dr. Tuna Akçay

Olba Kazısı Serisi

Seleucia

Makale Başvuru Kuralları

Seleucia, Olba Kazısı yayını olarak yılda bir sayı yayınlanır. Yayınlanması istenen makalelerin en geç Şubat ayında gönderilmiş olması gerekmektedir. *Seleucia*, arkeoloji, eski çağ dilleri ve kültürleri, eski çağ tarihi, sanat tarihi konularında yazılan, daha önce yayınlanmayan yalnızca Türkçe, İngilizce çalışmaları ve kitap tanıtımlarını yayınlır.

Yazım Kuralları

Makaleler, Times New Roman yazı karakterinde, word dosyasında, başlık 12 punto, baş harfleri büyük harf, metin 10 punto, dipnot ve kaynakça 9 punto ile yazılmalıdır. Çalışmada ara başlık varsa, bold ve küçük harflerle yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce özetler, makale adının altında 9 punto olarak ve en az iki yüz sözcük ile yazılmalıdır. Özetlerin altında İngilizce ve Türkçe beşer anahtar sözcük, 9 punto olarak “anahtar sözcükler” ve “keywords” başlığının yanında verilmelidir.

- Dipnotlar, her sayfanın altında verilmelidir. Dipnotta yazar soyadı, yayın yılı ve sayfa numarası sıralaması aşağıdaki gibi olmalıdır.
Demiriş 2006, 59.
- Kaynakça, çalışmanın sonunda yer almalı ve dipnottaki kısaltmayı açıklamalıdır.

Kitap için:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Makale için:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Makalede kullanılan fotoğraf, resim, harita, çizim, şekil vs. metin içinde yalnızca (Lev. 1), (Lev. 2) kısaltmaları biçiminde “Levha” olarak yazılmalı, makale sonunda “Levhalar” başlığı altında sıralı olarak yazılmalıdır. Bütün levhalar, jpeg ya da tift formatında 300 dpi olmalıdır. Alıntı yapılan levha varsa sorumluluğu yazara aittir ve mutlaka alıntı yeri belirtilmelidir.
- Latince - Yunanca sözcüklerin yazımında özel isimlerde; varsa Türkçe ek virgülle ayrılmalı, örneğin; Augustus’un, cins isimler italik yazılmalı, varsa Türkçe ek, italik yapılmadan sözcüğe bitişik yazılmalıdır, örneğin; *caveanın*.
- Tarih belirtilirken MÖ ve MS nokta kullanılmadan, makale başlıkları ile yazar ad ve soyadlarında sadece baş harfler büyük harf olarak yazılmalıdır.

Olba Excavations Series

Seleucia

Scope

Seleucia is annually published by the Olba Excavations Series. Deadline for sending papers is February of each year. *Seleucia* features previously unpublished studies and book reviews on archaeology, ancient languages and cultures, ancient history and history of art written only in Turkish or English.

Publishing Principles

Articles should be submitted as word documents, with font type Times New Roman, font sizes 12 points for headings (first letters should be capitalized), 10 points for text, and 9 points for footnotes and references. Abstracts written in both Turkish and English should appear below the name of the article, should be of size 9 points and the minimum word count is 200 words. Below the abstracts, a minimum of 5 keywords for both languages should be included (of size 9 points) below the headings “anahtar sözcükler” and “keywords”.

- Footnotes should be given under each page. The ordering of author surname, year of publication and page number should be as follows:
Demiriş 2006, 59.
- The reference list should appear at the end of the study and should explain the abbreviation given in the footnote.

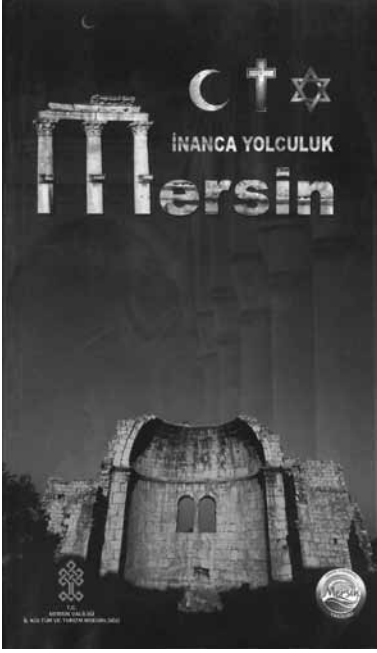
Book format:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Article format:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Photographs, pictures, maps, drawings, figures etc. used in the article should be referred to in the text as (Fig. 1), (Fig. 2) as abbreviations, and an ordered list of these items should appear at the end of the article under the heading “Figures”. All figures should be in JPEG or TIFF format with 300 dpi. If there are figures cited, the responsibility lies with the author and citation should be explicitly given.

İnanca Yolculuk Mersin

Edt. Murat Özyıldırım
Bilim Kurulu: Emel Erten, Gülgün
Koroğlu, H. Sibel Ünalın, Murat
Özyıldırım
Fotoğraf Editörü: Tuna Akçay
Grafik Tasarım ve Baskı: Mavi Ofset
124 sayfa, 94 (renkli ve siyah beyaz
fotoğraf)
Yayınlayan: Mersin Valiliği, Mersin
2015
ISBN: 978-605-149-700-6

İnanca Yolculuk Mersin

Ahmet Emirhan Bulut*

Turizm, tarım, tarih gibi alanlarda ön plana çıkan Mersin, gerek pagan gerekse semavi dinler gibi birçok farklı inanca yüzyıllar boyunca ev sahipliği yapmıştır. Mersin Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından ilk baskısı yayınlanan ve editörlüğünü Mersin Ü. Arkeoloji Bölümü öğretim elemanı Okt. Murat Özyıldırım'ın yaptığı "İnanca Yolculuk Mersin" adlı kitap, Mersin'in bu uzun soluklu ev sahipliğine ışık tutuyor. On dört akademisyen ve araştırmacının çalışmalarının yer aldığı kitap, yirmi sekiz başlıkta Mersin'in dinsel coğrafyasını tasvir ederek şehrin inanç turizmine bilimsel bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Mersin Valisi Özdemir Çakacak tarafından kaleme alınan önsöz kısmında, eserin Mersin kültür tarihi için önemine vurgu yapılmıştır. Okt. Murat Özyıldırım'ın editör notu ardından, içindekiler kısmında kitabı oluşturan bölümler sıralanmıştır:

* Arş. Gör. Ahmet Emirhan Bulut, Gazi Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 06500, Beşevler, Ankara. E – posta: emirhanb@gazi.edu.tr.

Klasik Filolog Sevim Ayteş Canevello'nun kaleme aldığı "Eski Çağ'da Kilikia'da Yahudiler" başlıklı yazı, Eski Çağ'da topraklarının büyük kısmı Kilikia bölgesinde yer alan Mersin'de Yahudiliğin Hz. Süleyman (MÖ 970-928) dönemine kadar indiğini aktarmaktadır. Buradan hareketle bölgede tevhid inancına mensup toplulukların, Mersin ve çevresindeki uzun soluklu tarihlerinin altını çizerken, Yahudilerin çevreleriyle olan ilişkileri hakkında da bilgiler vermektedir. Arş. Gör. Yavuz Yeğin tarafından yazılan "Eski Çağ'da Kilikia'da Hıristiyanlar" bölümü, Tarsuslu Paulus ve Azize Thecla gibi Hıristiyanlık için önemli figürlerin bölgenin Hıristiyanlaşmasına katkısını, MS 1. ve 6. yüzyıllar içerisinde Hıristiyanlığın bölgedeki gelişimini konu edinir.

Yrd. Doç. Dr. Songül Ulutaş'ın yazdığı "Mersin ve Çevresinin Müslümanlaşma Süreci", Mersin'deki Müslüman varlığını ve bölgenin İslamiyet ile ilk kez nasıl karşılaştığını ele alır. Bu bağlamda; Bizans-İslam mücadelesi, bölgeye yapılan göçler ve bunların özellikle mimariye yansımaları değerlendirilmektedir. Prof. Dr. Şerife Yorulmaz, "19.-20. yüzyıllarda Mersin'e Yerleşmiş Gayrimüslim ve Yabancı Tebaa" başlıklı bölümde, gayrimüslimlerin 1830'dan itibaren Mersin'e gelişlerinin sebeplerini irderlerken, Mersin nüfusunu oluşturan unsurları rakamsal verilere dayanarak açıklar ve gayrimüslim cemaatlerle ilgili ayrıntılı bilgiler verir. Doç. Dr. H. Sibel Ünalın tarafından yazılan "Mersin Eski Cami" bölümü, Mersin'in en eski camisi olma özelliğini taşıyan Eski Cami'nin nerede, ne zaman ve kim tarafından inşa ettirildiği, mimari özellikleri ve geçirdiği restorasyonlar konusunda bilgiler sunmaktadır. Yrd. Doç. Dr. Songül Ulutaş "Mikdad Bin Esved (Mikdad Bin Amr)" başlıklı yazısında, İslamlaşma sürecinde bölgeye gelen ve Müslümanlığı ilk kabul eden zatlardan birisi olan Mikdad Bin Esved hakkında bilgilere yer verirken, adını bu zattan alan Muğdat Cami'sinin Mersin'in en büyük camisi olduğunun altını çizmektedir.

Prof. Dr. Candan Ülkü'nün kaleme aldığı "Aziz Mikhail ve Cebrail Kilisesi", günümüzde hala cemaat tarafından kullanılan, baş melekler Mikhail ve Cebrail'e ithaf edilmiş Mersin Arap Ortodoks Kilisesi'nin mimari özelliklerinden bahseder. Yine Prof. Dr. Candan Ülkü'nün yazdığı "Latin Katolik Kilisesi", 1991'de bizzat Papa'nın isteği üzerine katedrale çevrilen yapının mimari süslemeleri ve tarihsel süreçte geçirdiği değişimler aktarılmaktadır.

Okt. Murat Özyıldırım, "Silifke'nin Unutulmayan Değeri: Azize Thecla" çalışmasında, Hıristiyanlığın ilk kadın *martyri* Azize Thecla'nın Tarsuslu Paulus ile karşılaşmasını, ondan etkilenecek pagan inançtan

Hıristiyanlığa geçişini, ardından Hıristiyanlığı yaymak için yaptığı seyahatleri, Seleucia'ya gelişini ve mucizelerini kronolojik olarak işlemektedir. Öğr. Gör. Tuna Akçay'ın yazdığı, "Silifke Azize Thecla Kutsal Alanı (Meryemlik)" bölümünde bugün Silifke'ye yaklaşık 4 km. mesafede bulunan ve Azize Thecla'nın yaşadığı mağara, arkeolojik veriler açısından değerlendirilmektedir. Okt. Murat Özyıldırım'ın kaleme aldığı kendisinin ikinci bölümü olan "Cennet Cehennem Obruğu Meryem Ana Kilisesi", Erken Hıristiyanlık Dönemi'nde Roma baskılarından korunmak amacıyla sıklıkla kullanılan kutsal mağara anlayışıyla oluşturulmuş kilisenin yapılış tarihi ve korunma durumu hakkında bilgiler verir.

Silifke'nin İslamî dönem yapıları da kitapta yer almaktadır: Doç. Dr. H. Sibel Ünalın yazdığı "Silifke Alâeddin Camisi" bölümünde yapının daha önceki önerilerin aksine Anadolu Selçuklu Dönemi eseri değil Karamanoğulları Dönemi İslami eserlerinden birisi olduğu, kitabesi olmayan yapının plan, mimari ve süsleme özellikleriyle MS 14. yüzyıla tarihlenebileceği belirtilmektedir. Prof. Dr. Candan Ülkü tarafından yazılan "Silifke Reşadiye Camisi" bölümünde, Silifke'nin görülmeye değer yerlerinden biri olarak ifade edilen caminin mimari özellikleri detaylı biçimde aktarılmaktadır.

Prof. Dr. Emel Erten'in yazdığı "Zeus Olbios Tapınağı: Hellen Tapınağından Hıristiyan Bazilikasına Dönüşüm" başlıklı bölüm, bölgenin önemli bir dinî yapısı incelenmektedir. Bu bölümünde MÖ 3. yüzyıla tarihlenen Zeus Olbios Tapınağı'nın tarihsel süreç içerisindeki değişimi, mimari özelliklerinin yanı sıra Korinth düzeninin bir tapınağa tamamen uygulanması ve bulunduğu bölgede en erken tarihli tapınak olmasından ötürü büyük bir öneme sahip olduğu ifade edilmektedir. Okt. Murat Özyıldırım'ın kaleme aldığı "Olba Manastırı" bölümü, Hellenistik ve Roma dönemleriyle öne çıkan Olba'nın Erken Hıristiyanlık Döneminde de oldukça faal bir yerleşim yeri olduğu, bölgedeki az sayıda manastırdan biri olan Olba'daki manastırın çevresiyle ilişkisi ve mimari özellikleri konusunda ayrıntılı bilgiler sunar.

Ark. Ümit Çakmak'ın yazdığı "Cambazlı Kilisesi" bölümü, birçok kilise ve manastıra ev sahipliği yapan Mersin'in dikkat çeken bir diğer kilise yapısı hakkında tarihsel ve mimari bilgiler verir. Ark. Abdülbari Yıldız'ın "Danyal Peygamber" adlı çalışması, MÖ 605 yılında doğan ve Tarsus'ta makamı bulunan Danyal peygamberin hayatındaki önemli noktaları aktarmaktadır. Ark. Abdülbari Yıldız'ın kitaptaki ikinci çalışması "Tarsus Makam-ı Danyal Camisi", 1857 yılında yapılan caminin geçirdiği değişimler ve mimari özellikleri konusunda bilgiler verir. Kitaptaki

ilginç çalışmalardan biri, Yrd. Doç. Dr. Ayhan Hira tarafından kaleme alınmış “Klasik Dinî Kaynaklarımızda Ashâbu’l-Kehf Kıssası ve Tarsus” bölümünde, Ashâbu’l-Kehf’in etimolojik açıklaması, Ashâbu’l-Kehf’den bahseden kaynaklar ve bu topluluğun Tarsus’taki varlığı hakkında bilgiler aktarılır. Yrd. Doç. Dr. Ayhan Hira’nın “Tarsus Ashâbu’l-Kehf Mağarası” adlı bölümünde, Kehf suresinde bahsedilen bu bilindik kıssanın geçtiği yer olan mağara hakkında bilgiler verilerek mağaranın turizmdeki önemi vurgulanmaktadır.

Prof. Dr. Gülgün Koroğlu tarafından kaleme alınmış “Tarsuslu Paulus” bölümü, Hıristiyanlık için çok önemli bir figür olan Paulus’un MS 10’da başlayan hayat hikâyesini ve yazdığı mektupları konu edinir. Ark. Ümit Çakmak’ın yazdığı ikinci bölüm olan “Tarsus Aziz Paulus Anıt Müzesi ve Paulus Kuyusu” çalışmasında, Tarsus’un simgesi haline gelmiş Paulus’un isminin verildiği, kiliseden müzeye çevrilmiş yapı ile bu yapının içerisinde bulunan kutsal kuyunun mimari özellikleri hakkında bilgiler aktarılmaktadır.

Prof. Dr. Salim Aydüz’ün kaleme aldığı “Bilâl-i Habeşî” adlı çalışmada, Hz. Muhammed’in ilk müezzini olma şerefine nail olan Bilâl-i Habeşî’nin hayatının önemli noktaları ortaya konulmuştur. Doç. Dr. H. Sibel Ünalın yazdığı “Tarsus Bilâl-i Habeşî Mescidi” adlı çalışmada, 1519’da inşa edildiği düşünülen yapının mimari özellikleri ve yapı malzemelerine değinilir. Prof. Dr. Salim Aydüz’ün “Tarsus’ta Vefat Eden Abbasilerin Büyük Halifesi Me’mun” çalışmasında, âlim, filozof ve ilme değer veren bir hükümdar olarak dikkat çeken Me’mun’un hayatındaki önemli olaylar, siyasal çerçeveye birlikte değerlendirilmektedir. Doç. Dr. H. Sibel Ünalın yazdığı “Tarsus Ulu Cami” isimli çalışmada, Hz. Şit, Lokman Hekim ve Halife Me’mun’un kabirlerinin bulunduğu “Cami-i Nur” adıyla da anılan Tarsus Ulu Cami’nin çevresindeki yapılar, geçirdiği restorasyonlar, caminin bölümleri gibi bilgiler okuyucuya sunulmaktadır.

Prof. Dr. Gülgün Koroğlu’nun kaleme aldığı “Alahan Manastırı (Kocakalesi)” çalışması, önemli bir hac merkezi olan manastırın, MS 5.-6. yüzyılda inşa edildiğini belirtirken mimari özelliklerini ve tarihsel kaynaklardaki yerini konu edinir. Doç. Dr. H. Sibel Ünalın tarafından kaleme alınan ve kitabın son bölümü olan “Mut Lâl Ağa Camisi”, medrese ve hamam ile birlikte bir külliye oluşturulan caminin, Mut’taki önemli İslam eserlerinden biri olduğunu belirterek, yapının bütünü oluşturulan mimari unsurlar hakkında bilgiler sunar.

Yukarıdaki satırlar aracılığıyla tanıtmaya çalıştığımız bu eser, Mersin genelinde semavî dinlere ait arkeolojik geçmişi de olan tarihi yapıları

incelemektedir. Mersin'in arkeoloji, kültür ve inanç turizmi için önemli olan *İnanca Yolculuk Mersin* kitabında yayınlanan çalışmalar için bir Bilim Kurulu'nun oluşturulması, fotoğraf sanatçılarının arşivlerinden seçkin görsellerin kullanılması, bu çalışmayı değerli kılmaktadır. Mersin'in kültürel gelişimine ve tanıtımına katkı sağlaması bakımından eserin yeni baskılarının yapılmasının yanı sıra İngilizceye çevrilmesinin uluslararası anlamda bir kazanım olacağı, Arapçaya çevrilmesinin de kentte büyük yoğunluğa sahip Arap nüfusu açısından faydalı olacağı düşüncesindeyim,